

213.

Disputatio XVI.

165.

DE CRIMINE REPETUNDARVM, CRIMINE
Fraudatæ Annonæ, Peculatu, Sacrilegio furtiuo, criminè Resi-
duorum, Ambitu & Plagio:

Q V A M,

Diuina aspirante gratia.

P R A E S I D E,

C L A R I S S I M O
ET C O N S V L T I S S I M O V I R O,
D N . H E N R I C O B O C E R O , V . I . D .

& Antecessore in illustri Tubingensium Academia. præstan-
tissimo, Præceptore suo in primis ho-
norando,

ORDINARII EXERCITII GRATIA,
tempore, locoq; consuetis, provirili tueri
conabitur

I O H A N N E S L E V C H S N E R V S

Frano.

T U B I N G A , Y y
Apud Georgium Gruppenbachium.
M . D . X C I X .

166

Disputatio XVI.

DE CRIMINE REPETUNDARVM, CRIMINE
Fraudatæ Annonæ, Peculatu, Sacrilegio furtiuo, crimi-
ne Residuorum, Ambitu, &
Plagio.

THEISIS I.

X publicis criminibus reliqua nobis quæ sunt, nunc or-
dine persequi iuuat, veluti, Crimen Repetundarum, (a)
Crimen Fraudatæ Annonæ, (b) Peculatus, (c) Sacri-
legium furtiuum, (d) Crimen Residuorum, (e) Am-
bitus, (f) & Plagium. (g)

- (a) De hoc crimine vid. Tyber. Dec. in Tract. Crimin. lib. 8. &c. 33. & seqq. 7.
(b) vid. eundem Decian. lib. 7. c. 21. (c) Inspice Decian. lib. 8. c. 28. & seqq. 2.
(d) consule eundem Decian. lib. 6. c. 31. & seqq. 7. (e) De hoc crimine lege Dec.
lib. 8. c. 31. & seq. (f) consule Decian. lib. 8. c. 21. & seqq. 5. Et Iodoc. Dambouder.
in praxirer. crim. c. III. (g) De Plagio vid. Cyrill. Fulgeonium in summa Crimi-
nalium, rubr. 26. de publicis iudic. §. vltim. & Duaren. ad tt. ff. ad L. Fab. de Pla-
giarijs.

II.

Crimen Repetundarum (a) est, publicum maleficium, (b)
quod magistratus, vel alius qui in officio publico est, (c) sordidè
& turpiter se gerendo, (d) contra Legem Iuliam Repetundarum
(e) committit.

- (a) Dicitur Crimen Repetundarum in l. vlt. ff. de l. Iul. Repetund. (b) l.
vltim. in fin. C. ad l. Iul. Repetund. l. i. ff. de publ. iudic. l. ex iudiciorum 20. ff. de
accusat. & l. vlt. ff. ad l. Iul. Peculatus (c) l. i. ff. de l. Iul. Repet. & t. t. C. ad l. Iul.
Repetund. (d) l. eadem l. 6. §. 2. ibi, Magistratus ab omni sordide abstineant. ff.
eod. t. Cuiac. in lib. 36. quæst. pag. 210. (e) t. t. ff. de l. Iul. Repetund. & t. tit. C. ad
l. Iul. repetund.

III.

In hoc crimine spectamus vniuersè tum eius genera; tum viam
& modum litigandi de eo.

IV.

Genera criminis Repetundarum quatuor maximè sunt: vnum,
si proconsul legatum suum ante se, de prouincia dimittat. (a) Alte-

rum
Yy 2

rum, si senator nauem maritimam habeat. (b) Tertium, si magistratus in acceptum ferat opus publicum faciendum, frumentum publicè dandum, præbendum, adpræhendum, sarta tecta tuenda, antequam perfecta, probata, præstita lege erunt: (c) Postremū si magistratus, vel alius, qui in officio publico est, à priuatis sordidè pecunias accipiat. (d)

a) l. Meminisse 10. §. 1. ff. de offic. procons. (b) l. 3. in fin ff. de vacat. mun. (c) l. Lex Iulia 7. §. illud quoque ff. de l. Iul. repetund. vid. Cuiac. lib. 11. obs. c. 22. (d) De hoc genere est totus tt. ff. de l. Iul. repetund. & t. t. C. ad l. Iul. repet.

V.

Hoc quartum genus in duas discedit species: Vna est, cùm quis pro publica sua potestate ab inuito pecuniam extorquet. (a) Altera, cùm quis magistratus aut iudex, vel horum minister quò magis, aut minùs quid ex officio suo publico faceret, à volente commodum aliquod percipit: (b) veluti, ob iudicandum, decernendum, (c) ob testimonium denunciandum, vel non denunciandum; (d) ob militem legendum, mittendum, ob sententiam in senatu, vel publico consilio dicendam: ob accusandum vel non accusandum: (e) ob iudicem, arbitrum, mutandum, iubendum, vt iudicet: ob hominem in vincula publica coniendi, vinciendum, vinciri, iubendum, exi, vinculis dimittendum: ob hominem condemnandum, absoluendum, ob litem estimandam, iudicium, capitis pecuniæ faciendum, vel non faciendum. (f)

a) l. 1. l. 2. l. 4. in princ. ibi, concussus l. unusquisque 5. ibi, concussum C. ad l. Iul. repetund. (b) l. 3. l. 4. vers. si quis scit, & l. vlt. C. d. t. l. 1. l. 3. l. 4. l. 6. l. 7. l. 8. & l. 9. ff. eod. t. Nouell. 8. c. 1. & 7. (c) l. 3. ff. h. t. (d) l. 6. in prin. (e) d. l. 6. §. 2. ff. b. t. (f) l. 7. in princ. ff. eod. t.

VI.

Neq; refert, commodum illud in donatione consistat, vel in venditione, aut locatione: vt si pluris minoris, venditio, aut locatio facta sit.

l. pen. ff. de l. Iul. repetund. & l. vltim. C. ad l. Iul. repetund.

VII.

Via & modus litigandi de hoc crimine duplex est: Civilis, & criminalis: cui utriq; locus est, etiam magistratu, & officio nondum finito.

l. 4

l.4.C.b.t.Cuiac.in lib.36.quaſt.Papin.pag.210. & Cyrus Fulgeonius in Summa criminal.rubr.2.de publicis iudic.S.9.

VIII.

Ciuititer litigare de hoc crimine potest ille, cui in uito magistratus, aut alius, qui in officio publico est, pecuniam extorsit, & quidem dupliciter; Condictioſſcilicet ob turpem causam, (a) vel Conditio ex lege in quadruplum eius, quod ablatum est. (b)

a) per l.3.C.de condic̄t. ob turpem causam, vid. Donel.lib.15.commentar. c.39.pag.513. & Ioan.Robert.lib.1.sentent.iur.c.11. (b) l.1.C.ad l.Iul.repetund. l.3.C.de aſſessoribus & Nouell.8.c.1. & 7. & Nou 161.c.1.

IX.

Quadruplum autem illud totum cedit actori spoliato, si aduersus ipsummet magistratum aut iudicem agat: (a) qui ex fuorum quoque comitum & ministrorum huiusmodi facto tenentur. (b) Quod si consiliarius iudicis, aut cancellarius, vel domesticus eius proreector in uito alicui quid abstulerit, & contra hunc spoliatus suam in quadruplum stringat actionem, duplum spoliatus accipit, & duplex fiscus adquirit. (c)

a) d.Nouell.8.c.7.siue igitur à nobis, ibi, Quadruplum reddent totius quantum perceperunt, & ibi Cuiac. Idem Cuiac. ad Iul. Paul. lib.5. sent. t. 28. Dissentit post Azon. Vvesemb.in parat. ff. de l.Iul.repetund. n. 5. Qui fisco hanc pœnam tribuant. Accursius autem putat, ciuitati hanc pœnam inferri per Nouell. 123.c.2. (b) d.l.1.C.ad l.Iul.repetund & d.Nouell.8.c.1. & 7. & Nouell.161. (c) d.l.3.C.de aſſessorib.Cuiac.ad d.Nou.8. & in lib.15.Respons.Papin.pag.580.col.2.

X.

Criminaliter iudicio publico quilibet ex populo experiri de hoc crimine potest, cuiuscunque generis crimen fuerit.

Cūm enim lex Iulia Repetundarum, quæ publici iudicij lex est, l.1. ff. de pœblis. iud. huius generis crimen coercedat, patet inde, quod cuius etiam de populo accusatio huius criminis permittatur, per text. in §. 1. Instit. de public. iudic. & l. palam 43. §. senatus ff. derit unuptiar. De posterioris generis specie prima est textus in d. Nou. 8.c.7. in fin: de specie altera est textus in d. l. vlt. inf. C. ad l.Iul.repetund.

XI.

Quod si crimen posterioris speciei quarti generis fuerit, reus & in quadruplum eius quod accepit damnatur, (a) & insuper extraordinem punitur, quæ extraordinaria pœna conuertitur quoque in omnem alium huius criminis reum, criminaliter accusatum. (b)

Yy 3 a) dol.

a) d.l.vlt.in fin.C.ad l.Iul.repetund. (b) l.lex Iulia 7. §. hodie ex legē
repetundarum ff.de l.Iul.repetund.

XII.

Quadruplum autem illud non modō ab accipiente, sed & à
dante exigi hoc publico iudicio potest, (a) idq; totum fisco vindi-
catur. (b) Ille qui dedit condicere datum nequit, cùm eius turpitu-
do hic arguatur. (c)

a) d.l.vlt.in fin.C.ad l.Iul.repetund. (b) l.ex iudiciorum 20.ff.de accu-
sat. (c) l.5 ff.de conduct. ob turpem causam. Cuiac.in libr. 15. responfor. Papin.
pag. 580.col.2.

XIII.

Et licet ante actionem, vel accusationem mortuus sit reus, atta-
men ab heredibus eius, per iudicium exigi quadruplum illud in tra-
annum potest, (a) post annum, simplum. (b)

a) l.2.C.ad l.Iul.repetund.l.2.ff.eod. d. l. ex iudiciorum 20.ff. de accusat.
& l.vlt.ff.ad l.Iul.Peculator.Cuiac.in lib. 36. quest. Papin.pagin.210.& seq. Est
& alius casus in l. penultim. C. ad l.Iul.repetund. quo inter annum depositae ad-
ministrationis, simplitatum repetitio est. (b) gl.ad d.l.2.ff.de l.Iul.repetund.
Tyber.Decian,in tract.Criminal.lib.8.c.37.n.22.

XIV.

Extraordinariam illam, quod attinet, pœnam, ea plerunque
est exilium; quandoq; tamen durius punitur reus, pro vt scilicet ad-
miserit. Quid enim, si ob hominem necandum pecuniam acceperit,
vel licet non acceperit, calore tamen inductus, interficerit, vel in-
nocentem, vel quem punire non debuerat? Capite plecti debet, vel
certè in insulam deportari, vt plerique puniti sunt.

d.l.lex Iulia 7. §. vltim. ff.de l.Iul.repetund. Quo loco exilium est lata fuga,
aut loco circumscripta, quod saluaciuitate contingit, vt in l. 5. ff. de interdict.&
relegat. non est deportatio, quippe cum in eo §. deportatio in insulam, opponatur
exilio, & hoc durior pœna dicatur. Designatione Exily, vide quoque Iohan.
Robert.lib.4.sentent.c.11.& Cuiac.ad Iul.Paulum lib.5.t.4.& t.17. §.2.

XV.

Quòd si ipse met litigator in exordio litis fassus fuerit, se de-
disse alicui, vel promisisse quidpiam litis causa, idque probauer-
it, ipse quidem veniam meretur: qui verò accepit, aut promisio-
nem

nem suscepit, siquidem pecuniaria sit causa, dati triplum, promissi duplum fisco pendit, & dignitatem seu cingulum, quod habet, amittit. Sin criminalis sit accusatio, confiscationem propriæ substantiæ patitur, & in exilium mittitur.

Nouell. 124. c. 2. Auth. Nouo iure C. de pœna iudic. qui malè iudic.

XVI.

Est & hæc definita pœna criminis repetundarum, quod venditiones, locationes eius rei plurimæ minorisue factæ, ipso iure nulla sunt: quodq; res ipsa tradita vñscapi non potest, priusquam in potestatem eius, à quo profecta est, hereditas eius veniat. (a) Quod denique condemnatus lege repetundarum testimonium publicè diceret, aut iudex esse, postularéue prohibetur.

a) *l. penul. ff. del. Iul. repetund.* (b) *l. eadem 6. §. 1. ff. d. tit.*

XVII.

Monendum hoc loco & illud, quod lex Iulia repetundarum permittit magistratuī dona, muneraue capere à sobrinis, proprietate gradū cognatis & vxore, & quidem in infinitum, id est, non expressa certa quantitate: (a) à cæteris verò usque ad aureos duntaxat centum in annis singulis. (b)

a) *l. 1. §. 1. d. l. lex Iulia 7. s. apparet ff. del. Iul. repetund.* (b) *l. eadem l. 6. in fin. ff. d. s.*

XVIII.

Nullam tamen quantitatem ab ullo capere licet ob iudicem, arbitrumue dandum, mutandum, iubendumue, vt iudicet, ob nondandum, non mutandum, non iubendum, vt iudicet: ob hominem in vincula publica coniendum, vinciendum, vinciriue iubendum, exue vinculis dimittendum: ob hominem condemnandum, absolvendumue ob litem aestimandam, iudiciumue capitis, pecuniare faciendum, vel non faciendum,

d. l. lex Iulia 7. in princ. iunct. §. 1. vers. ab his autem ff. de l. Iul. repetund. Cuiac. lib. 6. obs. c. 18. vers. sunt tamen quedam causa.

XIX.

Bisculentum quoque poculentumue, quod intra dies proximos prodigatur, magistratus licite accipere potest.

l. plebiscito 18. ff. de offic. præsid. & l. solent 6. in fin. ff. de offic. procons.

XX.

Xenia item iure capere potest, si modum non excedat, sed me-

mi-

D I S P V T A T I O

minerit prouerbij illius. *¶* *¶* *¶* id est, neque omnia, neq; quo quis tempore, neq; ab omnibus. Nam valde inhumanum est, à nemine accipere: sed passim vilissimum est: & omnia, auarissimum.

d.l.salent 6.S.vlt.ff.h.t.Xenium à dono & munere differt, vt patet ex allegato loco, & docet Cuiac.d.lib.6.obs.c.18.

X X I.

S E Q V I T V R D E C R I M I N E F R A V D A T Æ A N N O N Æ. Crimen fraudatæ Annonæ est publicum maleficium, (a) quod committit is, qui contra vtilitatem annonæ quid dolo malo agit. (b)

(a) *l.i.in fin. ff.de public.iudic.* (b) *l.i.l.2. in princ.ibi, contra annonam fecerit & l.vlt.5.vlt.ibi, ad vtilitatem annonæ ff.de l.Iul.de Annona.*

X X I I.

Circa hoc crimen triplex inspectio incurrit: Vna, quæ continentur annonæ appellatione, & de modis, quibus admittitur hoc crimen: altera de his, qui, apud quem accusare aliquem de hoc crimen possunt: Tertia de via litigandi de hoc crimen & pœna eius.

X X I I I.

Appellatio annonæ continet omnia, quæ ad victum humanum pertinent, vt est frumentum, panis, vinum, oleum, sal, acetum, lardum, casus: (a) ligna item non ineptè huc à quibusdam referuntur: (b) Et sub militari annona contineri quoque videtur palea, (c) & fœnum: (d) quæ duo propriè capita vocantur. (e)

(a) *l.i.C.de erogatione militaris annonæ, lib.12.Cuiac.ad rubr.Cod. de Tributis & annonis, lib.10.Tyber.Decian.lib.7.Tract.Criminal.c.22.n.1.in fin. gl.ad l.septem dierum 12.C.de erogat.milit.annon.lib.12.Fulgos.consil.115.incip. Istud nomen, & Decian.d.c.22.n.1.in fin. (c) l.2.C. de erogat.milit.an.lib.12. (d) l.prouincialium 8.C.d.t. (e) Cuiac.ad l.super creandis C.de iure fisci, libr. 10.& add.l.prouincialium 8.C.de erogat.mil.an.lib.10.*

X X I V.

Modi, quibus committitur hoc crimen hi sunt: si quis societatem coeat, quò annona carior fiat: vel nauim, nautamue annonariam retineat, aut dolo malo faciat, quò magis detineatur: (a) si quis item monopolium annonæ exerceat, aut conspirent vel paciscantur negotiatores ne, merces annonarias minoris, quam inter se statuerint,
ven-

vendant: (b) Tum etiam si quis coemptas merces annonarias supprimat, dum ex raritate & inopia caritatem affectat: Et si locupletiores quique fructus suos æquis precijs vendere negent, dum minus vberes prouentus exspectant: (c) aut quispiam stateras habeat aduterinas, vel mensuras falsas. (d)

a) l.2.ff. de l. Iul. de annona. (b) l. Vn. C. de monopoljs. (c) l. annonam 6. ff. de extraord. crimin. iunct. d. l.2.ibi. qui contra annonam fecerit, quo annonacarior fiat ff. de l. Iul. de annona (d) d.l.6. §. vlt. onerant ff. de extraord. criminibus.

XXV

Cæterum quæri hoc loco potest, an cogere quem liceat magistratus, merces annonarias iusto vendere precio? Id quod nos asserimus.

Per l.1. §. cura carnis ff. de offic. præfect. vrb. & l.1. C. de episcopal. audientia. Et sentiunt ita quos refert & sequitur Decian. lib. 7. c. 22. n. 24. sed obstat videtur l. nemo exterus 9. C. de Iudeis & l. non enim 9. ff. de act. rerum amot. & l.3. §. 1 ff. de l. Iul. de annona.

XXVI.

Accusare de hoc crimine reum possunt, qui aliâs ad accusandum non admittuntur: veluti seruus dominum suum, (a) tum etiam mulier. (b)

a) l.1. ff. d. t. (b) l. vlt. § fin. ff. eod. t.

XXVII.

Accusatio autem rei huius criminis instituebatur in antiqua Romanorum repub. apud præfectum Annonæ.

l. vlt. in fin ff. d. t. & l.1. C. de apparitorib. præfecti annonæ lib. 12. l.2. §. Et hac omnia 33. ff. de orig. iur. Fuit tamen præfectorus annonæ sub dispositione præfectori vrbis, & hic etiam annonæ ciuilis curam agebat l.1. C. de offic. præf. vrbis. & l.1. §. cura carnis ff. d. t. Cui ac. ad d. l. 1. C. de apparitorib. præf. annon. lib. 12. in terris Ecclesiæ annonæ curam agunt Episcopi l.1. C. de Episcopali audient.

XXVIII.

De hoc crimine litigare quis potest, vel criminali iudicio extraordinario, vel publico iudicio. (a) Extraordinario criminali iudicio, si quis annonarias merces coemptas suppresserit, vel locupletior aliquis, fructus suos æquis precijs vendere recusat, vel modo men-

Zz sua-

surarum falso vtatur: quibus casibus negotiatoribus ipsis, huius peccati reis, negociactione interdicitur: interdum etiam pro modo admissi relegari solent, & humiliores ad opus publicum dari. (b)

a) vid. *Decian.in tract.Criminal lib.7.c.22.n.39.* (b) *d.l.annonam 6. ff.de extraord.crim.&l.in dardanarios 37. ff.de pœnis.*

XXIX.

Monopolium exercentes, licet principis rescripto muniti sint, extraordinario iudicio criminali, proprijs bonis spoliati in perpetuum exilium damnantur: Negotiatores vero, qui quasi conspiratione inter se facta, in populi perniciem pacti sunt, ne minoris vel vendant merces suas eo, quod statuetint, conuenerintue in uicem, quadraginta librarum auri pœna plectuntur.

d.l.yn.C.de monopolis.

XXX.

Publicum iudicum, quo vindicari potest crimen fraudatæ annonæ, est vel iudicium legis Iuliæ de annona, vel legis Corneliiæ de falsis.

XXXI.

Lege Iuliæ de annona tenentur omnes, qui contra annonam quid fecerint, (a) & quidem plectuntur 20. aureorum pœna. (b)

a) *l.1.&l.2.in princ.ff.de l.Iul.de Annona.* (b) *d.l.2.§.vlt.ff.d.t.*

XXXII.

Iudicio legis Corneliiæ de falsis punitur, qui per stateras adulterinas annonam fraudauit, quiq; falsis mensuris onerauit annonam: qui ex D. Traiani editio pœna legis Corneliiæ de falsis, (a) deportatione (b) scilicet tenetur, verum, ex D. Hadriani decreto relegatione in insulam coercetur. (c)

a) *l.annonam 6. §.pen.ff.de extraord.crimin.* (b) *l.1. §.vlt.ff.ad l.Cornel.de falsis,& §.Item lex Corneliiæ de falsis, Instit.de public.ind.* (c) *d.l.annonam 6. §.vlt.ff.de extraord.crimin.&l.pen. §.ff.ad l.Cornel.de falsis.*

XXXIII.

NUNC DE PECULATIV. Peculatus est crimen publicum, (a) quod ab eo committitur, qui pecuniam publicam, sacram, vel religiosam intercipit, (b) cum suæ fidei commissa non sit. (c)

a) *l.vlt.ff.ad l.Iul.peculat.&l.1.ff.de public.iudic,* (b) *l.1.l.4.l.Sacri-legi.*

170.

DECIMA SEXTA.

legi. 9. §. Labeoff. ad l. Iul. peculat. & §. item lex Iulia peculatus Inst. de publ. iud.
(c) d.l. 9. §. Labeoff. ad l. Iul. peculat.

XXXIV.

Eius species duæ suntr: Vna generis nomen retinet, & peculatus
dicitur: Altera sacrilegium appellatur.

XXXV.

Peculatus est, cùm quis publicam pecuniam siue rem inter-
uertit.

Lvn. C. de crimin. peculatus. & l. sacrilegi 9. §. Labeoff. ad l. Iul. pecul.

XXXVI.

Per publicam pecuniam intelligimus quoque eam, quam quis
ciuitati surripit.

l. 4. §. vlt. ff. d. t. sed obstante videtur l. ob pecuniam 81. ff. defurtis, vid. Cuiac. in
lib. 1. Respons. Papin. pag. 14. Duaren. lib. 2. disputat. c. 26. & Decian. lib. 8. c. 28. n. 11.

XXXVII.

In hoc crimine spectamus tūm modos, quibus committitur,
tūm etiam pœnam eius: tūm deniq; defensionem accusati rei.

XXXVIII.

Modi, quibus committitur peculatus hi sunt: si quis pecuniam
publicam auferat, in rem suam vertat, aut faciat quō quis eam
auferat, intercipiat, vel in rem suam vertat: si quis in aurum, argen-
tum, &c publicum quid indat, vel immisceat, aut sciens dolo malo
faciat, quō quid indatur, immisceatur, quō id peius fiat: (a) Si
is qui in moneta publica operatur, extrinsecus sibi pecuniam si-
gnat forma publica, vel signatam furetur: si quis item ex metallis
publicis aurum, argentum subtrahat, aut subtrahenti finum
præbeat: (b) Si quis tabulam æream, formam ué agrorum, aut
quid aliud continentem refigat, vel quid inde mutet, aut in publi-
cis tabulis quid deleat, vel inducat: (c) si quis iniussu eius, qui ei
rei præterit, tabularum publicarum inspiciendarum, describen-
darumque potestatem faciat: (d) si quis quod fisco debetur,
simulans se fisci creditorem, accipiat: (e) si quis in tabulis pu-
blicis minorem pecuniam, quam quid venierit, locauerit, scribat,
aliud ué quid simile committat: (f) si quis muros perforet, vel
inde aliquid auferat: (g) si quis prædam ab hostibus captam
surripiat. (h)

- a) l.1.ff.ad l.Iul.peculat. (b) l.Sacrilegij 6.§.qui in moneta, & §.seq. ff. d.t. (c) l.qui tabulam 8.ff.eod.t. obstat videtur.l.2.ff.de l.Iul.Maiest.vid. Decian.d.c.28.n.21. (d) l.sacrilegij 9.§.senatus ff.b.t. (e) d.l.sacrilegij 9.§.eodem capite ff.eod. (f) l.hac lege 10.in princ.ff.b.t. (g) l qui perforauerit n.ff. b.t. (h) l.penult.ff.eod.t.plures modos memorat Decian.d.c.28.

XXXIX.

Peculatus pœna principalis alia est pecuniaria, (a) alia corporalis. (b) Pecuniaria illa pœna est, ablata pecuniæ quadruplum, (c) quod etiam ab heredibus rei defuncti exigi potest. (d)

a) l.vlt.ff.ad l.Iul.peculat. (b) l.3.ff.d.t. & §. Item lex Iulia peculatus, Inst.de public.iud.& l.vn.C.de crim.pculat. (c) l.sacrilegij 6.in fin. & l. pen. ff.ad l.Iul.Peculat.Paul.lib.s. sentent.t. 27. de l.Iul.peculat. Damboud.in praxi rer.criminal.c.27.n.2.& 3. (d) d.l.vlt.ff.ad l.Iul.peculat. Quæ lex de publicatione bonorum intelligi non potest: quippe cum ea sit accessio deportationis, non principalis pœna l.3.ff.ad l.Iul.peculatus. & l.3.ff.de interd. & relegat.

XL.

Sed an quadrupli, vel dupli tantum pœna teneatur, qui surripuit pecuniam fisco debitam solum, & nondum ei incorporatum, queritur? Nos & eum quadrupli pœnæ obnoxium existimamus.

Per l.sacrilegi 9.§.eodem capite ff.ad l.Iul.peculat.contrarium volunt Cæpolla consil.39 n.35. Curt.iun.consil.19.n.13. versic. circa vltimum:& Tib. Decian. tract.Criminal.lib.8.c.30.n.5.pro quibus facere videtur l.peculatus 12. ff. ad l.Iul. peculat.

XLI.

Peculatus pœna corporalis ex l.Iulia peculatus est deportatione, cui accedit bonorum publicatio. (a) Sed quia peculatus est fursum, iccirco hodie in locum deportationis, pœna suspendij successisse videtur. (b)

a) l.3.ff.ad l.Iul.Peculat. & §. item lex Iulia peculat. (b) Damboud. d.c.27.n.3.& facit Constit.Caroli V. In der peinlichen Halsgerichtsordnung, artic.162.

XLII.

Quod si ipsi iudices tempore administrationis, publicas pecunias subtraxerint, capitali animaduersione puniuntur, ut & hi, qui ministerium eis ad hoc adhibuerunt, aut subtractas pecunias scientes ab illis suscepereunt.

l.yne

*l.vn.C.de crim.peculatus, & §. Item lex Iulia peculatus, Inst. de public
iud. facit quo ad opem ferentes l.pen.C.ad l.Iul.de vi publ. vel priu.*

XLII.

Eorum opinionem, qui peculatus crimen hodie quibusuis capitale esse volunt, (a) non probamus. (b)

a) Gothofred.ad l.3.ff.ad l.Iul.peculat.Cuiac.ad lul.Paulum.lib.5.t.27.
Nam d.l.vn.C.de crim.peculat.agit specialiter & nominatim de iudicibus ipsis, ut
& d.§.Item lex Iulia peculatus, vers.sed siquidem ipsi, Inst.de publ.iudic.

XLIII.

Comes item thesaurorum Imperatoris, si ex ipsis thesauris sub specie publici creditoris, aurum cuiquam commodauerit ac dede- rit, capitalis sententia subiugatur: Et qui absque Imperatoris autori- tate accipit aurum ex ærario Imperiali occulte, aut cautionis, aut sponsonis vice, ut debitor redditurus, ablatis bonis omnibus perpe- tuæ deportationis subditur exilio..

l.2.C.de ijs, qui ex publicis rationibus lib.10.

XLV.

Qui ex metallis Cæsarianis aurum argentum ué furatus fuerit, ex edicto Diuī Pij, exilio vel metallo, pro dignitate personæ, punitur.

d.l.sacrilegij 6.§.vlt.ff.ad l.Iul.peculat.

XLVI.

Cæterū qui furanti ex metallis publicis sinum præbuit: aut ex metallo aurum illicite habuit, non in corporalem, sed prædictam quadrupli poenam condemnandus videtur.

d.l.sacrilegij 6.§.vlt.vbi gloss.ff.d.t.Decian.d.lib.3.c.30.n.5.

XLVII.

Est & hæc criminis huius poena quædam, quod eius abolitio ac-
cusatori non datur.

l.3.C.de abolit.

XLVIII.

Quod attinet defensionem accusati rei, tueri se aduersus accusa-
tionem potest, qui exegit pecuniam à suo & fisci debitore, si quidem
non fisci pecunia intercipiatur, quæ debitori eius aufertur, cùm de-
bitor ille fisci nihilominus maneat

*l.peculatus 12.ff.ad l.Iul.pecul.obstare videtur l.deferre 18.§.vlt.ff.de iure:
fisci, & l.sacrilegi 9.§. eodem capite ff.ad l.Iul.peculat.*

Zz. 3

Et

XLIX.

Et quia peculatum non committit is, cuius periculo publica pecunia est, sic circò si ille accusetur de hoc crimine, ab hac accusatione se eximere potest.

d.l.sacrilegi 9. §. Labeo, & §. Is autem ff. ad l. Iul. peculat. Sed obstat videatur l. vn. C. de criminis peculatus. & §. item lex Iulia peculatus vers. sed si quidem Inst. de public. iudic.

L.

Defendere item contra accusatorem se potest reus quinquennij præscriptione: siquidem peculatus crimen ante quinquennium admissum obijci nequeat.

l.peculatus 7. ff. ad l. Iul. peculatus 7. Aliás criminare regulariter vicennio tolluntur, l. querela 13. C. ad l. Cornel. de falsis.

LI.

Succedit peculatus species altera, SACRILEGIUM FVRTIVVM: quod vel propriè vel quasi sacrilegium est. Propriè eiusmodi sacrilegium est, cùm quis publicam rem, sacram, vel religiosam intercipit: (a) quem iura propriè sacrilegum appellant. (b)

a) l. sacrilegi 9. §. 1. & 2. & l. hac lege 10. §. 1. ff. ad l. Iul. peculat. Tyb. Decian. tract. Criminal. lib. 8. c. 28. n. 8. vbi affirmat in re quoque religiosa fieri sacrilegium. (b) l. 4. §. 2. d. l. sacrilegi 9. in princ. ff. ad l. Iul. peculat.

LII.

Cæterū dubitatur, an sacrilegium sola rei sacræ contrectatio faciat; an verò etiam id requiratur, vt è loco sacro res ea auferatur, ita ut sacrilegium non sit, si res sacra è loco prophano surripiatur? Nos prius, non posterius necessariò exigimus.

per text. in lege sacrilegi 9. §. 1. ff. ad l. Iul. peculat. & ordinat. criminal. Caroli V. artic. 171. Cuiac. libr. 13. obs. c. 19. in fin. & Duaren. add. t. ff. ad l. Iul. peculatus c. 2. in fin. Aduersari videtur l. sacrilegij 6. in princ. vers. Cæterū ff. b. t. & l. aut facta 16. §. locus ff. de pænis.

LIII.

Quæritur & illud, an sacrilegium sit, si quis rem priuatam in æde sacra depositam surripiat? Cum Marciano Iurisconsulto ex

ex Diui Seueri & Antonini Imperatorum rescripto furtum, non sacrilegium esse dicimus.

per text.in l. Diui Seuerus s. ff. ad l. Iul. peculat. obstat videtur d. l. aut facta 16. §. locus facit ff. de pœnis. c. si quis contumax & c. quisquis §. similiter 17. quest. 4. & d. Ordinat Criminal. Caroli V. artic. 171. 172. & 184. vide Duaren. d. c. 2. & Cuiac. d. c. 19.

LIV.

Quod si ipse met aedituus, der Meßner, surripiat rem sacram, nunc quid sacrilegij reus erit? Affirmamus.

d. l. sacrilegi 9. §. 1. ff. ad l. Iul. peculat. obstat videtur, in eadem l. §. Labeo vers. & ideo aedituum, & §. is autem.

LV.

Pœna sacrilegij pro rei & temporis conditione, & personæ qualitate est arbitraria. (a) Qui enim monstrantias, in quibus sacramentum altaris conseruatur, surripuit, igne viuus comburitur. (b)

a) l. 4. §. 2. & l. sacrilegi 6. in princ. ff. ad l. Iul. peculat. (b) Peinliche Halsgerichtsordnung. Kaiser Carls des fünften, artic. 172. d. l. sacrilegi 6. in princ. ff. ad l. Iul. peculatus.

LVI.

Qui verò calices, patinas, aliáue sacra vasa ex sacro vel alio loco furatus probatur, similiter capite punitur, (a) sed modò hac, modò alia capitali pœna ex consilio iurisperitorum. (b)

a) l. sacrilegi 9. in princ. ff. d. t. l. aut facta 16. §. locus ff. de pœnis. (b) d. l. sacrilegi 6. in princ. ff. eod. & Peinliche Halsgerichts Ordnung d. artic. 172.

LVII.

Similiter punitur, qui furti faciendi animo templo, aut sacraria ferramentis aperit.

Peinliche Halsgerichts Ordnung. artic. 172.

LVIII.

Qui autem modicum aliquid rei sacræ de templo tulit, veluti ceram, candelabrum, altaris linteum, &c. ut vulgaris fur puniri iubetur, si non ferramentis sibi aditum ad has sacras res fecerit.

Peinliche Halsgerichtsordnung. artic. 174.

LIX

Quasi sacrilegium est, cum quis arcam Eleemosinarum aperit,
atque

atque inde quid surripit, aut surripere laborat: cuius pœna corporalis est, & quandoque pro rei conditione, & personæ qualitate capitalis.

Peinliche Halsgerichtsordnung.

L X.

Et item quasi sacrilegium, si quis vel priuata sacra, (a) vel rem prophanam in æde sacra depositam (b) furetur: Cuiusmodi sacrilegium, cùm maius furto sit, minus verò sacrilegio, ita propriè dicto, seuerius in hunc sacrilegum animaduerti debet, quam in simplicem furem, mitius verò quam in sacrilegum proprium. (c)

(a) l.sacrilegi 9. §. 1. ff. ad l. Iul. peculatus. (b) d. can. si quis contumax s. sacrilegium ergo, & c. seq. §. similiter sacrilegium 17. quest. 4. Peinliche Halsgerichtsordnung. artic. 171. & artic. 174. (c) d.l.sacrilegi 9. §. 1. ff. ad l. Iul. peculat. d. l. aut facta 16. S. locus ff. de pœnis. Peinliche Halsgerichtsordnung. dict. artic. 174.

L XI.

Est & aliud sacrilegium superiori proximum, & ad fine, diuinæ scilicet legis sauitatem aut nesciendo omittere, aut negligendo violare, & offendere: (a) Item contemnere, & violare sacras constitutiones principum: (b) tum etiam disputare de principiis iudicio, veluti dubitare, an is dignus sit, quem Imperator elegerit. (c) vt & petere eius prouinciæ administrationem, ex qua originem ducimus, (d) quam tamen vltorena liberalitate ab Imperatore delatam suscipere licet. (e)

(a) l. 1. C. de crim. sacrilegij. (b) l. vlt. C. de priuilegijs eorum, qui in sacro palat. mibi l. 1. C. vt dig. ord. seru. l. lege repetita 13. C. de erog. milit. anno. libr. 12. (c) l. disputare 3. C. de crimine sacrilegij l. sacrificij 5. C. de diuers. rescript. (d) l. vlt. C. de crim. sacrilegij, Iul. Paul. lib. 5. sentent. t. 12. §. in ea prouincia. Sed obstat videtur l. 2. C. de offic. prætor. vbi cauetur, ne prætores in vrbe fiant, nisi qui in ea domicilium habent, vid. Cuiac. ad t. C. vt nulli patriæ suæ administratio sine speciali permisso principis permittatur. (e) d.l. vlt. C. de crim. sacrilegij, & facit l. in consiliarijs 10. C. de adfessorib. l. si cui 38. in princ. ff. ex quib. caus. ma. & l. 3. ff. de offic. adfessor.

L XII.

Succedit CRIMEN RESIDVORVM, quod est publicum maleficium, (a) commissum ab eo, qui cum publico officio præsset, pe-

173.

DECIMA SEXTA.

pecuniam publicam in usum aliquem delegatam retinuit, neque in eum usum consumit. (b)

a) §. sunt præterea Inst. de public. iud. & l. vlt. ff. ad l. Iul. peculat. (b) l. 2.
l. 4. §. lege Iulia, & §. seq. l. sacrileg. 9. §. vlt. ff. d. t.

LXIII.

Huius criminis reus lege Iulia de residuis, actione residuæ pecuniaæ tenetur, (a) & amplius tertia parte, quam debet, punitur, (b) quæ actio etiam aduersus heredes transit. (c)

a) l. sacrilegi 9. §. vlt. ff. ad l. Iul. peculat. (b) d. l. 4. §. quæ lege damnatus f. d. t. (c) d. l. vlt. ff. eod.

LXIV.

Qui autem, cum deponit administrationem ad æxarium profitetur, pecuniam, quæ penes se est, in hoc crimen non incurrit.

d. l. sacrilegi 9. §. vlt. ff. ad l. Iul. peculat.

LXV.

AMBIVS est crimen publicum, (a) quod committit ille, qui in prouincijs magistratum, vel quis loco sacerdotium per suffragia dato vel promisso quopiam sibi deferre conatur, (b) vel munus publicum, quod gessit, antequam suæ administrationis rationes reddat, repetit. (c)

a) l. 1. ff. de public. iud. & §. sunt præterea, Inst. eod. t. Cæterum ambitus à crimine alienus videtur. per text. in l. vn. C. de suffragio, de qua l. vide Duaren. lib. 2. disputat. c. 21. Alciat. lib. 2. paradoxor. c. 14. & maximè Ioan. Robert. libr. 2. recept. sentent. c. 21. (b) l. vn. ff. de l. Iul. ambit. l. vlt. C. ad l. Iul. repetund. Nouell. 8. c. 1. & 7. Nouell. 161. (c) l. vn. C. ad l. Iul. de ambitu.

LXVI.

Sunt ergo ambitus species duæ: Vna generis nomen retinet, & ambitus dicuntur: (a) altera simonia appellatur. (b)

a) d. l. vn. ff. de l. Iul. Ambit. & l. vn. C. eod. (b) l. si quenquam 31. C. de Episcop. & cler. c. 1. c. non satis & cc. seqq. & t. t. extra de simonia, Menoch. lib. 2. de arbitr. iud. cent. 5. casu 401.

LXVII.

Ambitus ita specialiter dictus, vel propriè ambitus est, vel est quasi ambitus.

d. l. vn. in fin. ibi, ad instar legis Iuliæ Ambitus C. ad l. Iul. de ambitu.

Aaa

Am-

DISPUTATIO

LXVIII.

Ambitus propriè est, cum quis precio suffragium de magistrata, in prouincia aliqua vel ciuitate adipiscendo mercatur.

d.l.vn.§.1 ff. de l. Iul. de ambitu Nouell. 8.c.1. & 7. Nouell. 161.

L X I X.

Quasi ambitus species duæ sunt: vna, cum quis nouum vectigal instituit, vel quis reus aut accusator domum iudicis ingreditur: (a) altera, cum ille, qui muneri publico præfuit, antequam administrationis suæ rationes reddiderit, idem munus repetit. (b)

a) d.l.vn. §.pen. & vlt. ff. de l. Iul. ambitus, sed vid. Duaren. ad eundem t. & Tyb. Decian. in tract. criminal. lib. 8.c.22.n.17. & c.23.n.5. (b) d.l.vn.C. ad l. Iul. de ambitu.

L X X.

Pœna ambitus ita propriè dicti, & quasi ambitus prioris speciei ex l. Iulia ambitus, deportatio erat, (a) sed ex Constitutione Iustiniani est quadruplum eius, quod pro suffragio datum est, si quis ad regendam prouinciam ambitu promoueri desiderauerit, adeptus administrationē, & sordidè in prouincia versatus sit: (b) ex Senatusconsulto est centum aureorum, cum infamia, si quis in municipio magistratum precio ambierit, vel nouum vectigal instituerit, aut si reus, vel accusator domum iudicis ingressus probetur. (c)

a) per d.l.vn.in fin. C. ad l. Iul. ambit. & Iul. Paul. libr. 5. sent. t. 30. (b) l. vlt. C. ad l. Iul. repetund. Nouell. 161.c.1. in fin. Cuiac. add. Nouell. 8. vers. eodem criminе, eademq; pœna. (c) d.l.vn. §.1. §.pen. & vlt. ff. de l. Iulia Ambitus.

L X X I.

Restituitur tamen in integrum, qui damnatus lege Iulia ambitus aliam conuicerit de eodem criminе: pecuniam autem non recipit.

d.l.vn. §.qua legeff. d.t.

L X X II.

Pœna quasi ambitus posterioris speciei, est deportatio.

d.l. vlt. C. ad l. Iul. de ambitu.

L X X III.

SIMONIA est, cum quis sacerdotium suffragio precij sibi comparat: cuius criminis reus iure Iustinianeo non solùm à gradu sacerdotij retrahitur, sed & perpetua infamia notatur: vt & ille qui accepit

p̄it pro suffragio (a) Quin etiam pro hac causa, quod datum est pre-
cium, vel promissum Ecclesiæ, vindicatur illi, cuius sacerdotium Si-
moniacns petijt; Et si laicus sit, qui accepit precium, aut eius promis-
sionem, duplum datur vel promissi Ecclesiæ eidem dare iubetur.

a) d.l. si quenquam 31. C. de S. Sanct. Eccles. & Nouell. 123.c.2. §. præ
omnibus.

LXXIV.

Iure item Canonico varijs pœnis Simoniæ crimen coercetur.
Prima est, priuatio gradus Ecclesiastici. (a) Secunda Excommuni-
catio Pontificia. (b) Tertia Depositio, & infamia. (c) Quarta pœ-
na pro rei, facti, & personæ qualitate arbitraria est. (d)

a) c. si quis Episcopus, & c. presbyterum, i. quæst. i. c. audiūimus extra de Si-
monia. (b) c. reperiuntur, i. quæst. i. (c) c. sanè 15. quæst. 3. & c. inquisitionis in
princ. extra de accusat. (d) vt post alios, quos refert, & sequitur, ostendit Me-
noch. lib. 2. de arbitr. iud. cent. 5. casu 401. n. vlt.

LXXV.

Reliquum nobis est PLAGIUM. Est autem Plagium crimen
publicum, (a) quod is committit, qui sciens dolo malo liberum
hominem inuitum alienat, ab alienante accipit, (b) aut supprimit
sive celat; (c) vel seruo alieno, ut à domino fugiat, persuadet, (d)
aut eum domino inuito vel inscio suscipit & celat, (e) vel proprij
serui fugam vendit. (f)

a) l. Plagi criminis 13. C. ad l. Fab. de plagiari. (b) l. i. l. 4. ff. de l. Fab. de
plagi. l. quoniam. 7. l. abducti. 11. l. liberum sciens 15. C. d. t. (c) l. penult. §. vlt. ff.
eod. l. si fratrem s. l. plagi 14. C. d. t. & l. Follo & sarcinato 82. §. qui ancillam ff. de
furtis. (d) d. l. pen. §. vlt. ff. b. t. l. i. l. 2. C. eod. (e) d. l. 2. l. eum qui 9. l. si quis
12. & l. plagi 14. C. d. t. l. 3. in princ. l. eum s. & l. seq. ff. b. t. (f) l. 2. per tot. &
maxime §. vltim. ff. eod. t. l. in fuga 6. C. d. t.

LXXVI.

Pœna huius criminis, ex lege Fabia de plagiarijs, pecuniaria est:
(a) verūm ea in usu esse desijt, nisi proprius seruus in fuga constitu-
tus, sit alienatus: (b) Et ceperunt huius criminis rei pro modo deli-
cti coerceri, & capite puniri, (d) & plerunq; in metallum damnari.
Qui autem plagiarius viuentis filij miserandam infligit parenti or-
bitatem, si ingenuus fuerit, gladio consumitur, sin seruus, aut liber-
tus, bestijs subiicitur. (f)

DISPUTATIO

a) *l.lege Fabia 12. ff. de manumissionib.* (b) *l. infuga 6. vbi gl. C. ad l. Fab. de plag. Vvesemb. in parat. ff. h. t. in fin.* (c) *l. vlt. ff. h. t.* (d) *l. i. ff. eod. t.* (e) *d. l. vlt. ff. h. t. & l. vlt. C. eod.* (f) *d. l. vlt. C. h. t.*

LXXVII.

*Socius item huius criminis, eadem poena tenetur,
l. comparantem 10. C. h. t. & l. pen. in fin. ff. eod.*

LXXVIII.

*Iure diuino, (a) & Canonico, (b) omnis plagiarius, qui
sciens dolo malo hominem liberum vendit, morte punitur.*

*a) Deuter. 24. & Exod. 21. (b) c. i. extra defurt. Sed obstat, quod paena
mortis iure Canonico potestati seculari relinquitur, c. in archiepiscopatu extra
deraptor.*

FINIS DISPUTATIONIS
DECIMÆ SEXTÆ.

Ka 3071
(3/4)

ULB Halle
003 261 573

3

5b

Burffind. 3/1.

Farbkarte #13

B.I.G.	
Centimetres	Inches
1	2
2	3
3	4
4	5
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	15
15	16
16	17
17	18
18	19
19	20

Disputatio XVI.

DE CRIMINE REPETUNDARVM, CRIMINE
Fraudatæ Annonæ, Peculatu, Sacrilegio furtiuo, crimine Resi-
duorum, Ambitu & Plagio:

Q V A M,

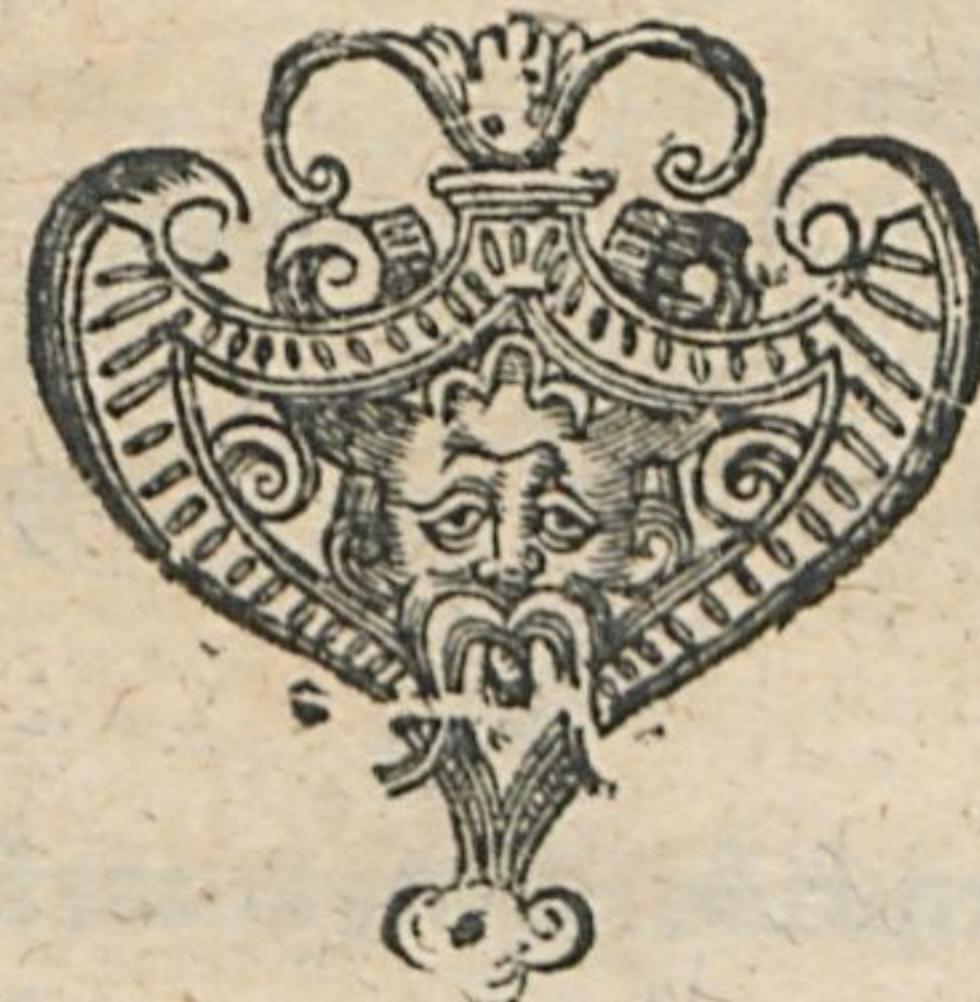
Divina aspirante gratia.

P R A E S I D E,

C L A R I S S I M O
E T C O N S V L T I S S I M O V I R O,
Dn. H E N R I C O B O C E R O, V. I. D.
& Antecessore in illustri Tubingensium Academia, præstan-
tissimo, Præceptore suo in primis ho-
norando,

ORDINARII EXERCITII GRATIA,
tempore, locoq; consuetis, pro virili tueri
conabitur

I O H A N N E S L E V C H S N E R V S
Franco.

T U B I N G A,
Apud Georgium Gruppenbachium. Yy
M. D. XCIX.